

DOM

stoletni

Projekt sofinancira EU, Evropski sklad za razvoj podeželja, pristop LEADER in RS MKGP

»Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje«

STO LET SALEZIJSKEGA ZAVODA VERŽEJ ~ 1912 - 2012 ~ IZDAL ZAVOD MARIANUM VERŽEJ

»Spomini« don Boskove vajeniške pogodbe

Novembra 1851 je sv. Janez Bosko, ustanovitelj salezijancev, napisal in dal v podpis eno prvih pogodb med mojstrom in vajencem.

stran **3**

Za prste obliznit!

Dobrote iz zavodske kuhinje: jagnjetina po kloštrsko, domači buhteljni.

stran **5**

Sto nagrad za sto let

Velika nagradna križanka z geslom, ki nam ga pošljite na dopisnici ali razglednici. Čakajo vas lepe nagrade.

stran **8-9**

Pot vodi vedno navzgor

Don Pascual Chávez Villanueva, 9. naslednik sv. Janeza Boska in vrhovni predstojnik salezijancev, piše salezijanski skupnosti v Veržejju.

Drugi ravnatelj Ivan in skupnost, zvedel sem, da se pripravljate na praznovanje stoletnice salezijanske navzočnosti v Veržejju, zato se rad pridružim vaši zahvali Bogu za vse, kar je dobrega storil po tej ustanovi v vseh teh letih.

Vedite, da sem povezan z vami v vašem veselju in hvaležnosti Bogu za ta dogodek. Obhajanje obletnice nam daje priložnost, da s hvaležnostjo premislimo preteklost, saj je bil Bog dober z nami in po nas s tolikimi ljudmi, posebno mladimi. Kako se torej ne bi spomnili tolikih salezijancev, ki so se tu zvrstili z obilnimi napori, močmi, idejami, strokovnostjo, srčnostjo in svetostjo ter žrtvovali vse svoje življenje za dobrobit mladih! Ali velikodušnega sprejema in sodelovanja mnogih družin, malih in velikih dobrotnikov, kot sta bila darovalec g. Puščenjak in pobudnik mariborski kanonik dr. Kovačič, ki so povabili salezijance in jim zaupali delo na vzgojnem polju. Družinski sprejem in nikoli ugasnjena velikodušnost še danes konkretno podpirata oratorijsko in župnijsko delovanje.

Obhajanje stoletnice pa ne sme biti le praznovanje preteklosti. Vem, da ste se znova lotili dela za mlade na krščanskem vzgojnem polju v Veržejju. To je torej priložnost, da se pogumno in z zaupanjem soočite z izzivi mladih in družbe današnjega časa, ki so tako

različni od tistih, s katerimi so se soočili vaši predniki ob začetkih delovanja ustanove. Kljub temu pa je to tudi čas drznih sanj o prihodnosti salezijanske navzočnosti, kako ustrezno odgovoriti na želje Boga Odrešenika in na potrebe mladih. Mlade moramo postaviti v središče in jih spremljati z Jezusovimi očmi ter se jim približati s srcem dobrega pastirja. To ni le salezijanski slog, temveč tudi naša značilna duhovnost in delovni načrt.

Seveda se salezijanci zavedamo, da pot vodi vedno navzgor. Družinsko, kulturno, družbeno in versko stanje danes ni preprosto in ni lahko za razumevanje, a duhovna dediščina, ki nam jo je zapustil don Bosko, nam pomaga zaupno odpirati oči, razum in srce za prihodnje cilje.

Z Gospodom Jezusom, ki je vodnik in spremljevalec na tej poti, se ne bojte: pritegnite vse v Božjo nalogo razdajanja veselja in upanja vsem, ki vas pričakujejo in so znamenja Božje ljubezni.

Marijo Pomočnico prosim, naj podnevi in ponoči spremlja vaše dvorišče in vaša življenja, naj bedi nad vami in vašimi dragimi, naj vas blagoslavlja na tej novi poti. Od nje se učite biti krotki Gospodu in učinkoviti služabniki potrebnih.

Rim, 22. julij 2011

Pascual Chávez V.

»Moje počitnice so bile odlične«

Pokukali smo v Knjigo gostov Penziona Mavrica in nabrali šopek vtisov, ki so jih zapisali gostje in obiskovalci.

stran **10**

Mož stoletni

Skoraj sto let mineva od tiste temne in viharne noči ob Michiganskem jezeru, ko se je Štefanu in Mariji Maroša rodil majhen in slaboten deček.

stran **14**

»Datofil«

Drobci iz zgodovine Veržeja in Marijanišča

1340

Veržej postane trg.

1545

Prvi pisni viri o cerkvi sv. Mihaela.

1605

Turki požgejo Veržej in leseno cerkev.

1617

Škof Jakob Eberlein si ogleda novo cerkev iz brun in jo naslednje leto blagoslovi.

1721-1726

Priprava in zidanje nove cerkve.

22. avgust 1734

Slovesna blagoslovitev nove zidane cerkve sv. Mihaela.

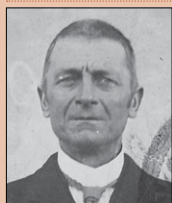

1. december 1768

Veržej dobi prvega stalnega duhovnika. To je *Jožef Rep.* Umre 21. septembra 1783.

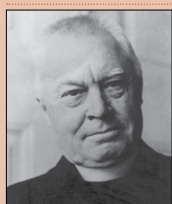
16. avgust 1815

V vasi Becchi pri Torinu se rodi *Janez Bosko*, ustanovitelj salezijancev in sester HMP.

20. december 1860

Rodi se *Tomaž Rantaša*, dobrotnik in podpornik Marijanišča.

25. marec 1876

Rodi se *Franc Kovačič*, pobudnik gradnje Marijanišča.

4. januar 1848

Rodi se *Anton Puščenjak*, dobrotnik in darovalec za Marijanišče.

Poslanstvo Marijanišča nekdanj in danes

Dragi prijatelji, sodelavci in dobrotniki Marijanišča v Veržeju! V pripravi na stoletni jubilej salezijanskega zavoda – Marijanišča v Veržeju, je zagledal beli dan priložnostni bilten DOM stoletni, v katerem lahko preberete nekaj utrinkov iz stoletne zgodovine Marijanišča in njegovega poslanstva.

DOM stoletni na predhodni strani prinaša pismo vrhovnega predstojnika g. Pascuala Cháveza, devetega don Boskovega naslednika, v katerem izreka hvaležnost Bogu, dobrotnikom Marijanišča, predvsem Puščenjakovi družini v Veržeju, organizatorju gradnje, mariborskemu kanoniku dr. Francu Kovačiču ter vsem dobrotnikom, ki so prispevali svoj delež v stoletni zgodovini poslanstva Marijanišča, v blagor mladini. Opozarja pa nas, »da praznovanje stoletnice ne sme biti le praznovanje preteklosti, ... to je čas drznih sanj o prihodnosti salezijanske navzočnosti, kako ustrezno odgovoriti na želje Boga Odrešenika in na potrebe mladih.«

Naslov biltena, *DOM stoletni*, nam govori, kaj je Marijanišče bilo in kakšno naj bo njegovo poslanstvo v prihodnje. Posebno težo ima beseda DOM. Salezijanska vzgojna ustanova ima svoje zakonitosti. Temelji predvsem na štirih osnovnih stebrih. Ustanova naj bo DOM, ki sprejema in kjer se ljudje dobro počutimo, ŠOLA, ki nas lahko nauči marsikaj za življenje, DVORIŠČE, kjer se srečujemo v veselju in razigranosti ter ŽUPNIJA, ki nas uvaža v življenje vere. Marijanišče v Veržeju je v svoji stoletni zgodovini to nalogo zgledno opravilo kljub težkim okoliščinam njenega delovanja.

Prenovljeni DOM stoletni ima sedaj v Zavodu Marianum tri enote: Marijanišče, Penzion Mavrica in Center DUO.

V okviru Marijanišča se organizirajo različni duhovni programi za otroke – prvoobhajance in birmance ter njihove starše, za mlade, zakonce, družine in odrasle ... Pogosto izberejo DOM stoletni za duhovno poglobitev tudi razna duhovna gibanja, ki v tišini hišne kapele najdejo mir in tolažbo.

Penzion Mavrica ponuja 26 sob z dvema, tremi ali več ležišči. Sobe so sodobno opremljene. Domača kuhinja s prleškimi dobrotami poskrbi, da se gostje dobro počutijo in se radi vračajo. Sodobno opremljena dvorana s 120 sedeži, in štiri manjše, so primerne za

pripravo raznih seminarjev, posvetov in predavanj. Poskrbljeno je za šport in rekreacijo, v hišni igralnici in na zunanjih igriščih ...

Center DUO, center domače in umetnostne obrti, center za izobraževanje, trženje, promocijo in združevanje, skrbi za ohranjanje slovenske kulturne dediščine, zlasti Prlekije, Prekmurja in Podravja. S postopnim razvojem center prehaja v splošni regionalni center, v katerem se razvijajo nove oblike izobraževanja za poklice domače umetnostne obrti in s tem prenos tradicionalnega znanja na mlajše rodove ...

DOM stoletni hrani še en dragoceni biser. Ta biser je MOŽ stoletni, g. Martin Maroša, dolgoletni misijonar v Čilu in na Ognjeni zemlji, ki po vrnitvi iz misijonov že 30 let živi v Veržeju in je 2. novembra 2011 stopil v stoto leto. Ko je bilo Marijanišče po denacionalizaciji vrnjeno salezijancem, se je g. Martin Maroša 14. septembra 1998 kot prvi salezijanec iz župnišča preselil v Marijanišče. V svoj dnevnik je zapisal: »Neizrekljivi občutek! Sem med najstarejšimi bivšimi oratorijanci in učenci, in 'Bog, ki vse vidi' me je izbral – nevrednega – da se prvi preselim v vrnjeni zavod ... Od otroških spominov sem kar omotičen ... Prvo noč sem zato tudi precej slabo prespal, vendar v srcu vesel in hvaležen Bogu.«

S to hvaležnostjo v srcu in rožnim vencem v roki z bolniške postelje kliče Božjega blagoslova na DOM stoletni, njegove prebivalce in vse, ki prihajajo v Marijanišče na duhovno in telesno okrepitev ...

Sobratje salezijanske skupnosti, ki delujemo v Veržeju, izrekamo iskreno hvaležnost vsem nekdanjim in sedanjim sodelavcem in dobrotnikom za naklonjenost in sodelovanje. Naj nas vse spremlja Božji blagoslov in priprošnja Marije Pomočnice.

Naj bo torej blagoslovljeno dvojno stoletno praznovanje in uspešno delovanje v drugem stoletju ...

Ivan Turk, ravnatelj salezijanske skupnosti v Veržeju

Sodelavci ali zaposleni? Oboje!

»Širina apostolskega dela, ki jo je don zarisal Bosko, prinaša s seboj zahtevo po velikem številu sodelavcev. Don Bosko je prosil za pomoč ne le duhovnike in redovnike temveč tudi laike ... ki v don Boskovih ustanovah najdejo konkretno možnost za uporabo svojega znanja, sposobnosti, karizem in preroštva.« (Listina poslanstva 5,1)

Med temi večinomoma neopazno, a zelo potrebno, deluje hišnik naše ustanove, **Andrej Kotarščak**, ki z ustanovo živi in diha od samega začetka. V malem prstu nosi vse porušene in na novo pozidane zidove in inštalacije, ki jih vzdržuje. Še najraje pa sede za traktorki volan in odhiti na obdelavo polj ali v vinograd, v zadovoljstvo ne le gostov ustanove, temveč tudi svojih rojakov v Veržeju.

Ob vstopu Marijanišča v stoto leto

Dočakati sto let je velik uspeh, pa naj gre za človeka ali ustanovo. Zgodovina Marijanišča je bila zelo pestra, zaznamovana z različnimi bolj in manj prijaznimi obdobji. Prepričan pa sem, da se je namen dobrotnika Antona Puščenjaka uresničil,

saj prav ob stoletnici dobiva dokončen izgled in zaključeno bogato vsebino. Občina Veržej zelo dobro sodeluje z Marijaniščem. Pri razvoju pomagamo po svojih močeh. Prepričani smo namreč, da skupno sodelovanje daje sinergijske učinke in pomeni dodano vrednost

tako za Marijanišče kot za Občino. Leto, ko bomo zaznamovali stoletnico, je priložnost, da podoživimo zgodovino ter da se skupaj usmerimo v prihodnost Marijanišča, za katero sem prepričan, da bo svetla in bogata. ✨

Slavko Petovar, župan Občine Veržej

»Spomini« don Boskove vajeniške pogodbe

Novembra 1851 je sv. Janez Bosko, ustanovitelj salezijancev, napisal in dal v podpis eno prvih pogodb med mojstrom in vajencem v zgodovini. S tem je dregnil v premnoge rane. Nekateri mojstri so vajence izkoriščali za sužnje in hlapce. Don Bosko je vajence s pogodbo zaščitil, da so delali le to, za kar so se učili. S pogodbo je poskrbel za njihovo zdravje, praznični počitek in letne počitnice. In postopoma jim je izterjal tudi »štipendije« za njihovo delo.

Memorie Biografiche, IV, 295-297

Nikoli ne bom pozabila mladega duhovnika, ki je v moje krhko papirnato telo vnesel dušo dostojanstva. Bila sem le kos papirja na mizi gospoda Karla Aimina, mojstra in gospodarja steklarske delavnice. Vdala sem se v svojo usodo: name bodo napisali račun.

Na meni so se zrcalili živahni rdeči odsevi iz peči, v kateri se je oblikovala razbeljena steklena masa. Opazovala sem delavce pri pihanju v dolge palice, ki so s hitrim in neutrudljivim delom dajali obliko steklenicam, kozarcem, vazam. Najbolj so mi bile všeč velike bleščče »solzke«, iz katerih so izoblikovali lustre za stropne luči.

Nekega dne je v delavnico vstopil mlad duhovnik. Ob njem se je stiskal droben fantič, ki je imel kakih dvanajst let. Slišala sem, kako se je gospodar vznejevoljil: »Don Bosko, kar predlagate, je popolnoma nesmiselno! Nihče ne dela tako!« Don Bosko je prijazno in z nasmehom neomajno stal za svojo idejo.

Nenadoma se je stegnil pome, me zgrabil in začel pisati name. Imel je jasno idejo: besede so si sledile ena za drugo in pero je hitro tekalo po mojem papirnatem hrbtu.

»G. Karel Aimino, izvedenec v steklarski stroki, sprejema mladega Jožefa Bordoneja,

rojena v Bielli, in se obvezuje, da ga bo v roku treh let izučil za poklic steklarja. Rok je postavljen za 1. december 1854. V vajeniški dobi bo prejel potrebna znanja in se naučil pravil te umetnosti skupaj s pravili lepega obnašanja. V primeru napak in pomanjkljivosti ga bo mojster opozarjal le z besedami, nikakor z drugimi sredstvi. Prav tako se obveže, da ga bo uvajal le v vsa ostala dela, ki so povezana s to umetnostjo, ne bo pa ga priganjal za razna druga dela in s tem izkoriščal njegove moči ...«

Čez nekaj minut je don Bosko že pihal vame, da bi osušil črnilo. Nato me je podal gospodarju, ki me je pozorno prebral in zavzdihnil. Za trenutek sem se prestrašila. A na koncu me je dobri Karel podpisal in stisnil roko don Bosku. Oddahnila sem si.

Sedaj počivam v lepem okvirju v Valdoccu v Torinu, kjer mi posvečajo veliko pozornosti in zanimanja. V zgodovino sem se zapisala kot ena prvih vajeniških pogodb za zaščito mladih delavcev, ki so bili prej nezaščiteni in v gospodarjevih rokah popolnoma izkoriščani.

Hvala meni (no, predvsem don Bosku) se je ta fant pošteno izučil poklica, si s tem prislužil plačilo in si pridobil spoštovanje in dostojanstvo mladega delavca.

José J. Gómez Palacios,
Il Bollettino Salesiano, settembre 2011,2

V zgodovino sem se zapisala kot ena prvih vajeniških pogodb za zaščito mladih delavcev.

1861

Škof Anton Martin Slomšek v župniji sv. Križa opravlja kanonično vizitacijo in se ustavi tudi v Veržeju.

1891

Veržej postane župnija.

1. september 1903

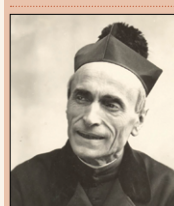
Anton Puščenjak napiše prvo oporoko in vse imetje daruje rodnim sestram s pripombo, da jo lahko spremeni.

22. september 1903

V dogovoru s sestrami spremeni oporoko in po nasvetu dr. Kovačiča imetje daruje salezijancem, da bi zgradili in odprli zavod za vzgojo mladine.

12. april 1908

Anton Puščenjak s sestrami Franciško, Elizabeto in Agnes ter župnikom Janžekovičem podpiše darilno pogodbo, v kateri imetje daruje salezijanski družbi.

29. avgust 1908

Škof Mihael Napotnik vrhovnemu predstojniku salezijancev Mihaelu Rui

pošlje uradno prošnjo, da bi salezijanci prišli v Veržej.

26. septembra 1908

Iz Turina prispe negativen odgovor za sprejem Veržeja.

19. avgust 1909

Anton Puščenjak v pismu škofu Napotniku še zadnjič potrdi svojo namero, da premoženje zapušča salezijancem.

28. avgust 1909

Umre Anton Puščenjak.

10. julij 1910

Dr. Franc Kovačič nadaljuje Puščenjakovo zamisel o zavodu in s sodelavci ustanovi gradbeno društvo Marijanišče z moškim in ženskim odborom.

18. marec 1910

Škof Mihael Napotnik potrdi pravila Društva za izgradnjo Marijanišča.

20. avgust 1911

Blagoslov temeljnega kamna za Marijanišče opravi ljutomerski dekan *Martin Jurkovič*.

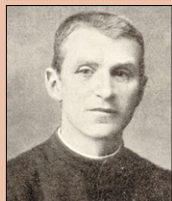

28. marec 1912

Vrhovni predstojnik salezijancev *Pavel Albera* izda ustanovno listino za aspirantat v Veržeju.

27. oktober 1912

Blagoslov in odprtje Marijanišča opravi škof *Mihael Napotnik*. V zavod se uradno in za stalno vselijo tudi salezijanci.

1912-1919

Marijanišče in salezijanski zavod vodi *Avrelj Guadagnini*, doma sredi

Dolomitov blizu Tridenta.

1912-1941

V Marijanišču deluje nižja gimnazija, gojenci opravljajo izpite na državnih gimnazijah.

8. september 1913

Blagoslov zavodske kapele opravi mariborski škof *Mihael Napotnik*. Zbere se še več ljudi kot pri blagoslovitvi zavoda.

12. oktober 1913

Jesenski izlet prazničnega oratorija v Marijanišču v gorice nad Ljutomerom.

16.-19. februar 1914

Že drugo leto se odvije gospodarski tečaj s predavanji o svinjereji in krmilih, o združništvu in gospodarski politiki, o načelih družboslovja in o skrbi za človeško zdravje.

Hiša, ki združuje generacije

Vodja penziona Marko Štrajner s ponosom gleda na prehojeno pot, ko je hiša dobivala dokončno podobo v prenovi, obenem pa so se rojevali programi, kako izkoristiti možnosti, ki jih nudi obnovljena stavba. Hiša je zaživela skupaj z zaposlenimi in sodelavci, ki jih sedaj težko kaj preseneti, kar je bilo v začetnih korakih del vsakdana.

Penzion Mavrica s svojo ponudbo deluje v okviru Zavoda Marianum od samega začetka. Obiskovalci so ljudje vseh starosti in najrazličnejših skupin. Skupno jim je, da se dobro počutijo v okolju, kjer je izražanje vere del vsakdana. Mnogi prav zato radi pridejo v našo hišo in se vedno znova vračajo, ker tu najdejo več domačnosti in poleg telesne okrepitve tudi priložnost za duhovno osvežitev.

Želja je, da vsak, ki pride v našo hišo, od nas odide zadovoljen, bogatejši za pozitivno izkušnjo. Zaposleni se s salezijanskim vodstvom trudijo za domačnost in za sprejemljive cene naših storitev, kar je za ta čas posebej pomembno. Že sam don Bosko je poudarjal celotno vzgojo, torej ne izključno samo duhovne. Zdravo preživljanje prostega časa in čas za oddih v pozitivnem okolju je prvi po-

goj za dobro vzgojo. Pri nas se salezijansko poslanstvo ne konča s turistično ponudbo. Penzijske storitve so le pomoč pri doseganju duhovnih, vzgojnih in izobraževalnih ciljev. Marko si rad izposodi primerjavo iz kulinarike: »Lahko imaš pripravljene še tako dobre jedi, a če nimaš krožnika, na katerem bi jih postregel, ti nič ne koristi.« In tak krožnik je Penzion Mavrica, kjer lahko ponudimo žlahtne sadove Marijanišča, ki ga plemeniti salezijanska karizma.

Celotna ustanova z Marijaniščem in Centrom DUO je del tega kraja. Po njej smo prepoznavni v Sloveniji, pa tudi po mnogih krajih Evrope. Tu je eno močnejših središč duhovnega in kulturnega dogajanja v murskosoboški škofiji. Zavod Marianum s svojo infrastrukturo omogoča številna srečanja in večje kulturne ter duhovne prireditve.

Sommelier Marko

Poleg vodje Penziona Mavrica ste tudi sommelier. Kaj to pomeni?

To pomeni, da se ljubiteljsko in predvsem zaradi lastnega zadovoljstva ukvarjam z vini.

Od kod Vam poznavanje s trtami in vinom?

Kot turističnega vodiča me turisti sprašujejo marsikaj in poznavanje vinske trte in vina je v našem koncu Slovenije, ki je zaznamovan s trto, na vsakem koraku nujno. Večino strokovne podlage sem si pridobil na seminarjih, znanje dela z vinom pa od znanih vinarjev v Prekiji, pri katerih s turisti spoznavamo vina.

Pomurje je znano po vinorodnih okoliših? Katere vrste so najbolj znane in kvalitetne?

Na eni strani imamo vinorodni okoliš *Štajerska Slovenija* in na drugi strani *Mure Prekmurje*.

Okoliš *Štajerska Slovenija* ima že iz preteklosti znane lege, ki jih uvrščajo med 4 % najboljših vinogradniških leg na svetu. Znotraj tega okoliša so *Radgonsko-kapelske gorice*, kjer se lahko pohvalijo z odličnimi *traminci* in *Radgonsko ranino*. *Jeruzalemsko-ormoške gorice* nam ponujajo odlične *šipone* in *laške rizlinge*, ne smemo pa pozabiti na *muškate*, ki navdušujejo s svojo cvetico in sladkostjo. *Prekmurje* je razdeljeno na dva dela: *Goričko* in *Lendavske gorice*. Na *Goričkem* najbolj uspevajo *laški rizling*, *chardonnay*, *beli pinot*, *renski rizling*, *kerner*, *sauvignon*, *šipon*, *sivi pinot* in *zeleni silvanec*.

Kar pa morda obiskovalcu ostane najbolj v spominu, so *Lendavske gorice*, kjer zelo ozke, samo nekaj vrst široke in predvsem dolge parcele vinogradov, položene vzdolž strmine, kažejo na veliko razdrobljenost in množico majhnih lastnikov. Istočasno se s tem opazi skrbno delo in velika ljubezen do vinogradov, ki je značilna za Prekmurce, ki so odprti in po duši topli ljudje. Tudi v *Prekmurju* je tradicija vinogradništva že dolga in ker je tudi tu Cerkev imela velik vpliv na razvoj vinogradništva, se radi pohvalijo s cerkvijo Svete Trojice iz leta 1726. Od belih sort uspevajo *laški rizling*, *šipon*, *zeleni silvanec*, *rizvanec*, *ranina*, *beli pinot*, *sivi pinot*, *chardonnay*, *sauvignon*, *kerner*, *renski rizling*; od rdečih pa *frankinja*, *zweigelt*, *modri pinot*.

Kaj ponuja naša hiša? Kakšen je odziv gostov pri degustacijah, postrežbi?

V naši hiši ponujamo hišno vino *sivi pinot*, ob njem pa tudi vina okoliških vinarjev, saj je pomembno, da ljudje spoznajo celotno regijo. Degustacija je odlična priložnost, da stopim v stik z gostom in mu predstavim delo in poslanstvo naše hiše in salezijancev po celotni Sloveniji.

Dobrote iz zavodske kuhinje

Jagnjetina po kloštrsko

pripravila kuharica Bernarda

SESTAVINE

1,5 kg jagnjetine
4 paradižniki
2 papriki
2 čebuli
2 stroka česna
1 dcl belega vina
0,5 dcl oljčnega olja
0,5 dcl jabolčnega kisa

ZAČIMBE

sol (po okusu)
celi poper
vejica žajblja
vejica rožmarina
lovor
majaron
brinove jagode

PRIPRAVA

Jagnjetino operemo, osušimo, začini, zalijemo z vinom, oljem in kisom ter obložimo z narezanim paradižnikom, papriko, čebulo in česnom. Pokrijemo s foljo in pustimo čez noč v hladilniku.

Pečico segrejemo na 220 °C in pečemo odkrito 20 minut.

Nato jo pokrijemo in pečemo še dobro uro pri 200 °C (odvisno od debeline kosa jagnjetine).

Pečeno jagnjetino še toplo narežemo na kose in serviramo s pečeno zelenjavo. Kot dodatek k jedi lahko ponudimo pečen krompir v kosih.

Bog žegnaj!

Domači buhteljini

pripravila kuharica Angelca

SESTAVINE ZA TESTO

1 kg mehke moke
4 dag kvasa
3 žlice sladkorja
1/2 žličke soli
1 vanili sladkor
2 žlici ruma
3 žlice olja
1 naribana limonina lupina

PRIPRAVA

Iz sestavin vmesimo kvašeno testo. Moko prilagajamo. Pustimo vzhajati, da naraste na enkratno količino. Nato testo razvaljamo na pol centimetra debelo pravokotno obliko.

Celega premažemo s sladkano vodo, da se kasneje robovi lepše sprimejo. Testo razrežemo na kvadrate v velikosti 8 x 8 cm. Na vsakega damo žličko marelične marmelade in ga zavijemo, robove pa stisnemo.

Na hitro ga potopimo v olje, odcedimo in položimo v pekač enega zraven drugega. Pustimo jih vzhajati pol ure, premažemo jih z raztepenim jajcem in jih pečemo pri 175 °C od 30 do 40 minut.

Spečene zvrnemo na desko, jih potresemo s sladkorjem v prahu in serviramo.

Dober tek!

Kamp za družine – oratorij za družine od 6. do 13. julija 2012

Kamp za mlade – animatorje od 15. do 19. julija 2012

Kamp za otroke od 22. do 26. julija 2012

Nogometni kamp od 10. do 14. avgusta 2012

NOVI POČITNIŠKI PROGRAMI!

center duo

Za trenutek ustavljeni dogodki

→ → →

2. junij 1914

Zavod obišče sombotelski škof grof *Ivan Mikeš*. Ob slovesu doda: »Veržejskega zavoda več ne pustim grajati in obrekovati, ker je tukaj vse v redu.«

Avgust 1919

Prve redovne zaobljube v Marijanišču izpove *Albin Fedrigotti* z Južne Tirolskem, ki je bil kasneje 24 let v vrhovnem vodstvu salezijanske družbe in vikar vrhovnega predstojnika.

17. september 1921

Umre prvi verženski župnik *Lovro Janžekovič*.

24. november 1926

Zavod v Veržeju obišče blaženi *Filip Rinaldi*, vrhovni predstojnik salezijancev.

12. november 1928

Po 29 sejah Verženci podpišejo pogodbo s falskim podjetjem (elektrarna) za dobavo elektrike.

24. junij 1929

Gojenci opravijo zadnje izpite v Mariboru in odidejo na svoje domove.

20. januar 1929

Ob 4h popoldne zasvetijo električne luči.

6. oktober 1930

V prvem razredu nehajo poučevati nemščino in jo nadomestijo s francoščino.

30. oktober 1930

Začetek del za gradnjo gospodarskega poslopja (danes Center DUO).

5.-12. marec 1939

Ljudski misijon vodita frančiškana p. *Gracijan Heric* in p. *Silvin Lenartič*.

26. maj 1940

Na praznik Marije Pomočnice so slovesno odkrili spominski plošči

Puščenjaku in dr. *Kovačiču*. Slovesnost je vodil rektor Univerze dr. *Matija Slavič*.

27. aprila 1941

Nemška vojska okupira Marijanišče in iz njega odpelje vse duhovnike.

→ → →

Se vidimo!

9. december 2011–9. januar 2012

4. razstava slovenskih jaslic (CENTER DUO)

13.–15. januar 2012

Šola za animatorje–pripravnik (SMC VERŽEJ)

28. januar 2012

Praznični oratorij ob godu sv. Janeza Boska (SMC VERŽEJ)

20.–21. februar 2012

Duhovne vaje za ministrante (MARIJANIŠČE)

23. februar 2012

Zimski oratorij (SMC VERŽEJ)

2.–4. marec 2012

Pevski vikend (SMC VERŽEJ)

25. marec 2012

Predstavitve oratorijskih gradiv (ORATORIJ SLOVENIJA)

30. marec–7. maj 2012

Četrta velikonočna razstava (CENTER DUO)

21. april 2012

Škofija fest (ŠKOFIJA MS)

5. maj 2012

Srečanje družin prvoobhajancev (MARIJANIŠČE)

20. maj 2012

Romarski shod ob Mariji Pomočnici (MARIJANIŠČE)

6.–13. julij 2012

Oratorij za družine – kamp družin (CENTER DUO)

15.–19. julij 2012

Kamp za mlade (CENTER DUO)

20.–26. julij 2012

Taborjenje Frančiškovih otrok v Assisiju (ŽUPNIJA VERŽEJ)

22.–26. julij 2012

Kamp za otroke (CENTER DUO)

30. julij–4. avgust 2012

Oratorij Veržej (SMC VERŽEJ)

10.–14. avgust 2012

Nogometni kamp (SMC VERŽEJ)

4.–7. oktober 2012

Tečaj pisanja ikon (MARIJANIŠČE)

Datumi in dogodki so informativni. Organizatorji si pridržujejo pravico do sprememb.

Podana roka

V arhivu Župnije Veržej zasledimo podatek, da je bila župnijska Karitas ustanovljena 22. julija 1994 na seji ŽPS. Od takrat je preteklo veliko Mure, v arhivskih mapah pa se je nabralo veliko papirjev, ki pričajo o razvejani in razgibani dejavnosti omenjenega društva.

Številni posamezniki in družine so bili deležni marsikakšne podpore. Razdeljevanje hrane, občasno tudi obleke, izposoja invalidskih postelj in drugih pripomočkov, organizacija mi-klavževanja in drugih srečanj, obiski starejših so le nekatere naloge naše župnijske Karitas.

Pred petimi leti se je na srečanju Karitas porodila obetavna ideja, da bi skrbeli za urejenost župnijske cerkve in župnišča. Rečeno – storjeno. K pobudi smo povabili vse, ki so bili pripravljeni sodelovati v kakšni od sedmih skupin. Eni prispevajo za rože ali čistila, spet drugi priskrbijo kakšen priboljšek. Če kje, potem je v teh skupinah mogoče opaziti velikodušnost in nesebično delo za skupno dobro. In to je resnična Karitas, ki izpolnjuje svoje poslanstvo.

Kot ponavadi se v to delo najpogosteje vključujejo tisti, ki so že sicer dejavni na vseh mogočih področjih. Ob vseh bremenih se še vedno najde nekaj časa za dobra dela, so prepričani. Pomembno je tudi druženje, ki se ga člani skupin naužijejo še zlasti na vsakoletnem izletu. Doslej smo odkrili marsikakšen biser, ki ga lepa Slovenija čuva pod svojimi perutmi.

Če kje,
potem je v
teh skupinah
mogoče opaziti
velikodušnost in
nesebično delo.

Začelo se je leta 2007. Nepozabno križarjenje po piranskem zalivu, obisk cerkve na Markovcu pri Koprju, ogled župnije na Škofijah in veselje ob vrnitvi. Naslednje leto smo se s flosom spustili po Dravi, kjer smo doživeli flosarski krst, nato smo obiskali Slomškovo Vuzenico in se ustavili pri Rotundi – starodavni cerkvi, poleg katere smo se razvajali s kulinariko koroške dežele. Leta 2009 smo se z lojtnikom peljali okrog cerkniškega jezera, obiskali Rakov Škocjan in tako zadihali notranjski zrak. Lani smo skočili na Gorenjsko, obiskali Blejsko jezero in se s pretnami odpeljali na otok. Sledil je ogled graščakov in na koncu sprehod po svežem Vintgarju. Letos nam je ostal Mozirski gaj, saj se pri svojem delu pogosto srečujemo s cvetjem, sicer pa je izlet posebej zaznamoval muzej rudarstva v Velenju in življenje knapov v preteklosti in danes.

Bogastvo redovnih karizem

Ni veliko župnij, kjer bi različne redovne skupnosti tako složno kazale na izvor svojega poslanstva, ki je vsem enak. To je Kristusov evangelij. Poti so različne, a spet se srečajo pri človeku, da mu oznanijo veselo novico.

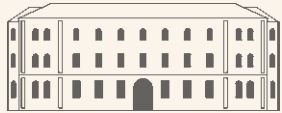
Poleg salezijancev v Veržeju delujejo tudi sestre frančiškanke Brezmadežnega spočetja (slovenjebistriške šolske sestre). Po 2. svetovni vojni so bile v Sloveniji razgnane, vse imetje pa so jim zaplenili. Zatekle so se na svoje domove ali v župnišča. Sestri Jerneja Kranjc in Helena Cuk sta se zaposlili v Domu onemoglih v Rakičanu. Zvedeli sta, da Barbara Kranjc v Veržeju prodaja staro hišo, navdušili še druge sestre, zbrale so svoje prihranke in hišo kupile. Sestri Angela Matjašec in Evangelista Koštric sta se vselili 5. julija 1955. Ta hiša je postala njihov novi Betlehem, prva skupnost po 2. svetovni vojni. Posvetile so se molitvi, obiskovanju bolnikov in skrbi za cerkev. S. Evangelista je zapisala: »Hudi dnevi so bili, vendar smo čudežno

občutile Božje varstvo. Zaupanje v Božjo pomoč nam je pomagalo vztrajati.«

Danes se posvečajo predvsem katezezi in duhovnemu spremljanju župljanov. Pred dvema letoma se je rodila ideja o ustanovitvi Frančiškovih otrok. Takratno seme je padlo v dobro zemljo, saj danes skupina ob skrbnem spremstvu s. Zalike Svenšek šteje 25 članov. Da bi otroci sledili in hodili skupaj s sv. Frančiškom po poti k Jezusu, so 9. oktobra 2011 pri sveti maši naredili obljube. Sv. Frančišek in sv. Klara sta postala njihova prijatelja v izpolnjevanju vsakdanjih dolžnosti in spodbuda za pridnost doma in v šoli. Skupina se srečuje enkrat na teden. Teme, ki jih obdelujejo, so povezane z življenjem sv. Frančiška. Večkrat gredo v naravo, se igrajo, spoznavajo lepoto življenja v stvarstvu. Ustvarja-

jo v raznih delavnicah. Frančiškovi otroci ne počnejo nič posebnega, iščejo luč, smisel in vrednote življenja, vsem pa želijo Mir in Dobro na vseh poteh življenja.

Sto nagrad za sto let

Geslo nagradne križanke izrežite in nalepite ali prepisite rešitev na dopisnico oz. razglednico in jo skupaj s svojimi podatki (ime in priimek ter polni naslov)* pošljite najkasneje **do 1. maja 2012** na naslov: **Zavod Marianum, Puščenjakova 1, 9241 Veržej.**

Med reševalce bomo razdelili **100 praktičnih nagrad.**

1. nagrada: 7-dnevni polpenzion v Penzionu Mavrica Zavoda Marianum s kopanjem v bližnjih termah za celotno družino (starši z otroci) in *monografija o zgodovini Marjanišča*; **2. nagrada:** 5-dnevni polpenzion v Penzionu Mavrica Zavoda Marianum s kopanjem v bližnjih termah za celotno družino (starši z otroci) in *monografija o zgodovini Marjanišča*; **3. nagrada:** 3-dnevni polpenzion v Penzionu Mavrica Zavoda Marianum s kopanjem v bližnjih termah za celotno družino (starši z otroci) in *monografija o zgodovini Marjanišča*; **4.–6. nagrada:** vikend polpenzion v Penzionu Mavrica Zavoda Marianum s kopanjem v bližnjih termah za dve osebi in *monografija o zgodovini Marjanišča*; **7.–10. nagrada:** vikend polpenzion v Penzionu Mavrica Zavoda Marianum s kopanjem v bližnjih termah za eno osebo in *monografija o zgodovini Marjanišča*; **11.–15. nagrada:** dvojna nočitev z zajtrkom v Penzionu Mavrica Zavoda Marianum za dve osebi in *zbirka razglednic ob 100-letnici Marjanišča*; **16.–20. nagrada:** dvojna nočitev z zajtrkom v Penzionu Mavrica Zavoda Marianum za eno osebo in *zbirka razglednic ob 100-letnici Marjanišča*; **21.–30. nagrada:** enkratni trojni proizvod blagovne znamke Klošter (grenčica, hojavec in medeni liker) in *zbirka razglednic ob 100-letnici Marjanišča*; **31.–40. nagrada:** enkratni dvojni proizvod blagovne znamke Klošter (bučno olje in med) in *zbirka razglednic ob 100-letnici Marjanišča*; **41.–50. nagrada:** enkratni proizvod blagovne znamke Klošter (vino sivi pinot) in *zbirka razglednic ob 100-letnici Marjanišča*; **51.–60. nagrada:** enkratni proizvod lončarskega ateljeja Centra DUO in *knjižica spominov Življenje v Marjanišču*; **61.–70. nagrada:** majica z logotipom Zavoda Marianum in *knjižica spominov Življenje v Marjanišču*; **71.–80. nagrada:** dežnik z logotipom Zavoda Marianum in *knjižica spominov Življenje v Marjanišču*; **81.–100. nagrada:** CD Prišla bo pomlad in *knjižica spominov Življenje v Marjanišču*.

Nagrade **ni možno** izplačati v gotovini in **ni prenosljiva** na drugo osebo. Nagrajenci bodo objavljeni na internetni strani www.marianum.si ter obveščeni tudi po pošti. *Vse nagrade boste lahko koristili oz. prevzeli v Zavodu Marianum **od 1. junija 2012 do 31. decembra 2012**; 21.–100. nagrado lahko pošljemo po pošti, zato prosimo, da nam to sporočite na dopisnici oz. obvestilu o prejemu nagrade. Osebnne podatke bomo varovali v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

Rešitev nagradnega gesla je znana don Boskova misel o Mariji.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
27	28	29	30	31	32	33	34	35

	SESTAVILA MATEJA	KDOR DOBI AZIL, POLITIČNI PRIBEŽNIK	ŽUŽELKA Z DVEMA PAROMA PISANIH KRIL	ANTON TRSTENJAK	DOKAZNO SREDSTVO	PUŠČAVNIKOVO BIVALIŠČE
	MADŽARSKI PESNIK LASZLO					
	ZNAMKA TRAKTORJEV				30	
	IVAN TAVČAR			VRSTA TKANINE KRALJ ELVIRA		
	LOKOMOTIVA (ŠALJ.)				23	
	ISKALO					
	NENASIČEN OGLJIKOVODIK	SL. NARAVOSLOVEC FERDINAND	SKUPNO IME ZA KATIONE IN ANIONE	SIMON PETROVIČ	DUH, VONJAVA FR. FILOZOF HIPPOLYTE	PRVOTNI PREB. ITALIJE PREBIVALCI IRSKE
	STROKOVNI POMOČNIK	28				PRINOS DOTE V ZAKON HIŠA ZA CERKOVNIKA
	TIGRU PODOBNA ZVER					MORSKI SESALEC KDOR NAKLADA
	JAPONSKA UTEŽNA MERA	14		PREBIVALEC IGA RDEČI KRIŽ		KRAJ OB SOČI PRI KANALU OMOT, OVITEK
	GL. MESTO POKRAJINE ODIR V TURČIJI					3
	AVTOM. OZNAKA NIZO-ZEMSKA		BILJARDNA PALICA			OSVEŽILNA PIJAČA JUDOVSKI KRALJ
	PETER KOTAR	SOLMI-ZACIJSKI ZLOG	16. IN 21. ČRKA ABECEDE	ŽALOST, BOLEČINA	ŽIVALSKO ČREVO, NADEVANO Z MESOM	OČE, ATA (STAR.) SEDIMENTNA KAMNINA
	SKUPINA HROŠČEV			15		SL. PESNIK DRAGOTIN OBLASTA BAKTERIJA
	LEPOTNO DREVO, CIGAROVEC					1
						FRANCOSKI OTOK ŽLAHTEN PLIN
						DEL MEDENICE ARISTOFANOVA KOMEDIJA
						PLEME, ROD VRSTA MESTO V NIGERIJI
						KAR JE NAROČENO PETRA ČAS
						20
						KAD ZA MESENJE TESTA
						31

		KRAJ PRI PIVKI	IVAN ZIDAR	POMOTA	MED-NARODNA ORG. ZA BEGUNCE	PRVA STOPNJA INDIJSKE RELIGIJE	GLASBENA VAJA		STANKO MRAK	PRIZNANJE ZAKONITOSTI, VALIDNOSTI	AZIJSKI RAKUNJI PES	PIKANTNA OMAKA IZ FEFERONOV						
PRESTOLNICA NEKDANJE ASIRIJE	100 LET AERODROM						NEKDANJA SL. SMUČARKA MATEJA											
BIBLIJSKO MESTO	25				4		MEDENA ROSA											
KLOVN, BURKEŽ			NAUK, NASVET JANEZ SEVER				TROPSKI SADEŽ		VISOK MET ŽOGE ČLOVEK, KI LOVI		24							
					PRIKAZ IDILIČNEGA PRVI PREVOD BIBLIJE V LAT.													
									2	ZDRAVI-LIŠČE V BELGIJI		PRITAJEN VISOK SMEH, HIHITANJE	POVRŠIN-SKA MERA		KATARINA FAJFAR KURIR, GLASNIK			
12		DŽIP (ANGL.)	GR. BOG. NESREČE ANTON KOŠIR				VRSTA VRBE PRIJETEN VONJ			PORTUGAL. POMOR-ŠČAK TRISTAO DA					GOBICE, SPRH V USTIH, SOOR		33	
			6	JAP. NABIR. BISEROV KRVAVENJE IZ NOSU				ERIC CANTONA AMERIŠKI VESTERN		KRČMAR, BIRT		22			ADAMOVA ŽENA MAJHNO DEKLE			
DEN. ENOTA V IZRAELU	VODE PETER					MAKEDONSKI PESNIK KOČO				17	SL. ILUSTRATOR ZVONKO KRAJ, KJER DOBIJO SOL			DEL ROKE	IT. DRUŽINA SLIKARJEV			
			PAVLIN ANDREJ KRAJ PRI IVAN. GORICI			PIJAČA STARIH SLOVANOV		ŽELEZAR-SKO MESTO DIVJA MAČKA							4. IN 3. ČRKA ABC SESIRJENA SNOV			
					22. IN 6. ČRKA ABECEDE	MARATON-SKI TEK NINA VALJAVEC							TAXI NIGERIJSKA DRŽAVA	9				
LADO NAHTIGAL	SKUPINA ZAHODNIH MONGOLOV	MORSKI VAL CUNAMI KAR JE VŠITO						26	MASTNA TEKOČINA					SEME RIBJIH SAMCEV BRENCELJ				
						SREDIŠČE VRTENJA			TIHO, LAHNO, MIRNO (GLASB.)			34		IZTOK SEVER TURŠKI VELIKAŠ		AMERIŠKI DRUŽABNI PLES	MESTECE V IRANU	
					MELODIJA, NAPEV, PESEM				RAZVOJNA DOBA BOLEZNI									
SLAP PRI IZVIRU SAVINJE			21						EGIP-ČANSKI BOG SONCA		SOVJ. ASTRONAVT PROSTOR, KJER JEMO							
SIRSKI POLI-TIK NAREDI	ZONE ZORN									PREDNIK JUDOVEGA RODU OSVEŽILNA EGIPT. BOG PIJAČA NEBA		7			SL. PEVKA ČERNE KAR KDO OPRAVLJA			
			ANTON ROP ANA (ANGL.)						NEIME-NOVANA OSEBA				SLAVILNA PESEM	ZELO NEVARNA KAČA, NAOČARKA	RUMENO RJA-VA BARVA NEIZPOLNEN FORMULAR		18	
5				DEL BATNIH POGONSKIH STROJEV	GL. MESTO JUŽNE KOREJE				RUDAR (ZASTAR.) STROJ ZA MLETJE	27						MESTO NA NIZO-ZEMSKEM	SPOLNA ŽLEZA	NEKDANJI PALESTIN-SKI POLITIK JASER
JEZERO NA FINSKEM, INARI	POGLAVJE KORANA	ORGAN VOHA MESTO V LOMBARDIJI																
						ROČNO ORODJE ZA KOŠNJO		SVETKO LAPAJNE NAJSLABŠA ŠOL. OCENA			KRMILNA RASTLINA	POLOTOK V KANADI HLAPLJIVA TEKOČINA						
35			SL. OSREDNJA KNJIŽNICA SKALA V MORJU			SUKANEC (POGO-VORNO)							MESTO V ITALIJI			10		
						ANT. IME ZA SLOVANE MIRKO RUPEL							NORDIJSKA BOŽANSTVA 1. IN 12. ČRKA ABC	29		AGENZIA FIDES IGOR PUSTOVRH		
						11			GORA V KARA-VANKAH	8					POKRAJINA NA PELO-PONEZU			
	DOLGO-REPA PAPIGA			32	NOETOVA BARKA				ORIENTAL-SKO RIŽEVO ŽGANJE					UDOBNO OBUVALO, COPATA				

»Moje počitnice so bile odlične«

Pokukali smo v Knjigo gostov Penziona Mavrica in nabrali šopek vtisov, ki so jih zapisali gostje in obiskovalci.

Imeli smo se izredno prijetno. Še enkrat hvala za topel sprejem, za obilo užitkov v vašem hramu, pa še kaj nasvidenje. Bilo je prelepo.

Družine iz Velenja:

Sevšek, Ramšak, Oblak, Sovinec, Pocajt-Klemenšek, Burič, Ovničnik, 30. 12. 2007–2. 1. 2008

Marku in celotni ekipi doma se iz srca zahvaljujemo za preživete čudovite dni pri vas. Še se bomo videli in pripeljali s seboj ljudi, kateri si želijo ambient, kot je pri vas. Vse o.k.

Prav lep pozdrav in vse dobro. Albin in Viktorija iz Postojne, 2. 1. 2008

Člani Prijateljstva smo bili prvič pri vas in smo se dobro počutili kljub našim težavam z invalidnostjo. To je dokaz, da ste pri organizaciji in sploh pomislili tudi na nas, gibalno ovirane. Hvala za vse.

Jožica Ameršek s prijatelji, 3. 5. 2008

Vpis v knjigo vtisov bom pričela malce neobičajno. Zdi se mi, da bi bilo zelo primerno, če bi vsi tisti, ki preživljajo počitnice v tem lepem Marijanišču, spoznali bogato zgodovino Veržeja in seveda salezijanskega zavoda. Prav lepo to opisuje spoštovani gospod častitljive starosti, diamantnomašnik, misijonar salezijanec Martin Maroša v VI. Zvezku: Veržej v načrtu Božje previdnosti. Ponosni smo lahko, da uživamo sad tolikerega prizadevanja velikih mož in si v tej hiši nabiramo duševnih in telesnih moči. Pod varstvom Marije Pomočnice vsako jutro lahko sodelujemo pri sv. maši, kjer z gospodom Rakovnikom g. Maroša somašuje. Iskreno želiva, da bi bilo tako tudi ob prihodnjem najinem obisku.

Za naše udobje poskrbi Marko, ki je vedno prijazno pripravljen ustreči, če kaj potrebujemo, hvala.

Omeniti bi želela tudi dekleta, ki skrbijo za našo prehrano in še kaj. Spoznala sva prisrčno kuharico Bernardo, ki ima tudi čut za zdravo prehrano, pa Silva se tudi na vso moč trudi, da nam je lepo. Njima, pa še tistim, ki jih nisva bolj spoznala, gre lepa zahvala.

Na koncu pa s posebnim poučkom prisrčna hvala bratoma Krnc, ki sta se z naše lepe Dolenjske preselila v Veržej; tu dan za dnem posredujeta svoje obsežno znanje, zlasti mladini, z bogatimi nauki za prihodnost, tudi s pomočjo razvedrila.

Z zanimanjem sva obiskala Center DUO, kjer gospod Janez z entuziazmom oživlja bogato tradicijo slovenske domače umetnosti in obrti. Vesela sva, da mu je uspelo svojo zamisel oživiti, saj opažava, da je napredek iz leta v leto očitven.

Milena in Martin Štefančič, 31. 5.–8. 6. 2008

Najboljši ste! Prosim Jezusa za vaš blagoslov. Srečno.

Petra Bricelj, 24. 7. 2008

Tukaj smo četrtič. Upam, da bomo prišli tudi petič, šestič, sedmič. Vsaj tja do desetič!

Alenka Keršmanc, Tomaž, Julija, Klavdija, 17. 8. 2008

Preživela sva lep, duhovno umirjen dopust. Hvala za prijaznost in gostoljubnost. Zahvalila bi se osebju doma. Ne smeva pozabiti tudi zahvale starejši zakonski skupini in župniku Vinku Štruclju, ki naju je napotil v ta čudoviti ambient. Še prideva!

Jani in Majda Jazbec iz Sevnice, 1. 2. 2009

Hvala vsem za prijeten sprejem v vašem domu. Počutila sva se kot doma. Še en namig za obogatitev vaše ponudbe: super bi bilo, če bi vaš TIC nudil več informacij tudi o zanimivostih sosednjih občin ter o dogodkih, ki so aktualni. Za naju je pomembno, če veva, kaj si lahko ogledava oz. doživiva nekje v radiju 20 km. Cerkvice, muzeji, galerije, mlini, nakup domačih produktov ...

Super ste, hvala!

Mija in Miha Bokal iz Dolskega, 8. 2. 2009

Zelo lepa in urejena stavba in seveda notranjost (sobe, kapelica). Prijazno in gostoljubno osebje. Hvala duhovnikom za darovane maše.

Medgeneracijsko društvo Lučka, 2.–6. 6. 2009

Jeden Tag, den wir hier verbringen, fühlen wir uns ein Stückchen weks zuhause! Danke für die freundliche Aufnahme, die gute Bewirtung und die tolle Ausstattung für Jugendliche (z. B. Billard im Kelle ...)

Auf Wiedersehen und Gottes Segen wünscht Familie Doleschal aus Aschau a. Inn in Oberbayern, 25. 8. 2009

To je že drugi obisk v letu 2009 na »pevskem vikendu« v Veržeju. Očitno se tukaj dobro počutimo. Zadovoljni smo z nastanitvijo, hrano in dobrim počutjem.

Hvala, spet pridemo.

Moški pevski zbor Janez Svetokriški, 27.–29. 11. 2009

Lepo smo se okrepili, duhovno in telesno. Hvala za topel sprejem, prijaznost. Bilo nam je lepo in gotovo se še vrnemo, če ne kot skupina pa kot posamezni pari, družine.

Hvala za vse, Bog vam povrni. Upam, da bodo naše molitve vzpodbujale vaše nadaljnje delo.

Zakonska skupina »Kafe banda«, Ljubljana Rakovnik, 19.–21. 3. 2010

Vaše pridno in prizadevno delo nam je naredilo prijetno bivanje pri vas. Želimo vam še uspešno delo naprej.

Družina Schäffer, 29. 7. 2010

Pri vas smo bili prvič. Bili smo prijetno presenečeni. Imate zelo lepo. Vsi ste prijazni in gostoljubni. Hvala Simonu za njegove napotke in prijaznost. Še enkrat vsem hvala.

Upam, da se še vidimo.

Družina Koren, 13.–18. 8. 2010

Navdušeni smo nad delavnicami, ki so popestrile naše počitnice. Kovali smo žeblice in izdelovali iz gline posodice in okraske. Veliko smo se tudi igrali v igralnici (nogomet, biljard) in bili v bazenu. Na enodnevnem izletu smo obiskali tudi Budimpešto, ki je krasna. Očarala nas je čudovita narava in krasne jesenske barve. Na splošno nam je bilo zelo všeč.

Družini Čižman, Merše in botrica Irena, 23.–26. 10. 2010

© J. Žnidaršič

Sem Nina Babšek. Moji dve sestri sta Nika in Neža. Moje počitnice so bile odlične. Kopala sem se, tunkala in plavala. Moja starša sta Ana in Peter. Sobo sem imela 213. Obiskala me je babi Lili in dedi Živko. Eno noč sem prespala pri babi in dediju.

29. 10. 2010

Salezijanci v Veržeju! Bog vam zaupa, zato ste uspešni. Bodite pravi don Boskoti – nadaljujte delo iz Radne pri Boštanju od leta 1909.

Hvala za vse.

Vaši nekdanji don Boskovi gojenci, ki pridejo radi k vam.

2. 4. 2011

Z veseljem smo prišli, in zelo težko odšli.

Lepo ste nas sprejeli in mi smo bili veseli.

V »kevdru« smo ga pili, v kuhinji smo kako »kil'co« gor dobili.

Smo v sobi se spočili in se marsikaj naučili.

Se drugo leto spet dobimo in ob vašem dobrem vinu poveselimo!

Če je kaj narobe b'lo, naj nam oproščeno bo!

Folklorna skupina Koleda, Velenje, 2. 5. 2009

Pri vas doživljamo prečudovite počitniške dni. V nedeljo, 3. 7., smo se udeležili organizirane ekskurzije na Madžarsko (Porabje). Bilo je zelo lepo pripravljeno in organizirano. To bodo nepozabni trenutki. Hvala vam.

Vaši zvesti gostje – družina Gorenjec, 9. 7. 2011

V Veržeju in v termah sem preživel 6 nepozabnih dni. Bogu in Mariji Pomočnici, njeni hiši in prijaznim ljudem v njej – velika hvala. Če Bog da, še pridem!

Ivan Povšnar, župnik,

3. 9. 2011

»V svojem delu se počutim uresničen«

Ivana Kuharja lahko naključni sprehajalci ob verženskem Marijanišču največkrat opazijo, ko se iz izza ovinka pripelje do vhodne avle, parkira kolo in odhiti v računovodsko pisarno ... Obiskovalci Centra DUO pa ga doživijo kot mirnega, tihega, a prepričljivega sogovornika in vodnika po dogajanjih in tečajih, ki potekajo v Centru domače in umetnostne obrti.

Kdo ste, kaj ste počeli, kaj počnete?

Sem Ivan Kuhar. Domačin. Sicer verjetno na prvi pogled povprečen, a tisti, ki me dobro poznajo, vedo, da sem drugačen. Samosvoj.

Otroštvo sem preživel v večji kmečki družini s tremi sestrami. Ker sem bil najmlajši, so me vsi komandirali, a po drugi strani tudi razvajali. Na ta čas me vežejo najlepší družinski spomini. Čeprav smo vsi že od malih nog pomagali pri različnih opravilih doma, sta starša kljub vsemu dopuščala, da smo ob šoli in delu razvijali tudi pristočasne dejavnosti. Tako sem bil vedno aktiven na športnem področju, pri skavtih, pozneje kot animator, v dramski skupini ... Vedno se je našlo kaj zanimivega.

Po končani osnovni šoli sem obiskoval Srednjo kmetijsko šolo v Rakičanu, predvsem na željo staršev. Če bi obveljala moja, bi se sicer vpisal na ekonomsko. Danes pa sem vesel, da sem poslušal starše, saj mislim, da je bila v tistem trenutku to boljša izbira. Kljub vsakodnevni praksi v domačem hlevu in nekaterih zanimivih strokovnih predmetih me kmetijstvo ni posrkalo. Predvsem delo z mehanizacijo mi je bilo tuje. Vedno sem bil rad med ljudmi, predvsem med otroki. Skozi animatorstvo v župniji je dozorela tudi želja o izbiri nadaljnega študija na pedagoški fakulteti. Bolj kot tisti manjši otroci so me zanimali tisti malo večji, ki že razmišljajo s svojo glavo. Tako je bil odgovor na dlani: predmetna stopnja. Na Pedagoški fakulteti Maribor sem našel program zase – slovenski jezik in teologija. Študij sem v doglednem času uspešno zaključil, hkrati pa sem bil aktiven na različnih področjih, tako v Mariboru kot doma, v Veržeu. Še pred diplomom sem se zaposlil kot vodja knjižarne v Murski Soboti, sledila je zaenkrat edina izkušnja v šolstvu, kjer sem nadomeščal učiteljico za slovenščino in državljansko vzgojo. Kmalu sem diplomiral in opravil strokovni izpit, vzporedno sem bil zaposlen kot vodja otroške igralnice v TC Maximus. Od tu pa sem prišel na trenutno delovno mesto programskega vodja Rokodelske akademije, projekta, ki ga izvajamo v okviru 1. javnega razpisa OP SI-HU.

Kot domačin sem s salezijanci v bistvu »gor rasel«.

Pot Vas je po končanem študiju pripeljala v domači kraj. Kaj Vas je pripeljalo nazaj?

Ves čas študija sem se redno vračal domov. Iz dveh razlogov – ker je zame življenje na vasi lepše kot v mestu in ker sem še vedno z veseljem pomagal doma pri delu. Tako sem podzavestno ob koncu študija iskal zaposlitev v Pomurju. Preprosto logično mi je bilo, da bom delal kje blizu doma. In na srečo sem vedno našel kaj zanimivega, tako da ni bilo potrebe po iskanju dela v »mestu«.

Verjetno ste se s salezijanci in njihovim delom spoznali že veliko prej, preden ste dobil zaposlitev v Centru DUO?

Kot domačin sem s salezijanci v bistvu »gor rasel«. Ker izhajam iz verne družine, sem se že kot otrok vključeval v župnijsko dogajanje. Dolga leta sem bil ministrant, aktivno sem bil vključen v skavte, najbolj pa me je potegnilo animatorstvo. Kot animator sem sodeloval najprej na oratorijih, še kot srednješolec. Proti koncu študija je animatorstvo dobivalo vedno pomembnejšo vlogo, saj sem na tak način pridobival dragocene izkušnje in pridobljeno pedagoško znanje vsaj delno preizkusil v praksi. Na pobudo Janeza Krnca, sobrata salezijanca, smo mladi ustanovili tudi Društvo SMC Veržej, katerega predsednik sem od vsega začetka delovanja. Tako se je naše animatorstvo potegnilo na celoletne aktivnosti, ki jih pripravljamo predvsem za otroke in mladino. Nekje vmes pa sem se tudi zaposlil v Centru DUO.

Kaj sploh je Center DUO, kaj se tu dogaja?

Center DUO je v prvi vrsti namenjen promociji rokodelstva. Že samo ime – Center DUO, Center domače in umetnostne obrti – nam razkriva, da je to kraj, kjer se stikata rokodelstvo in umetnost. V osnovi je cilj Centra DUO, da povezuje rokodelce Pomurja in promovira ter prodaja njihove izdelke. Hkrati pa s svojimi aktivnostmi – delavnicami, izobraževanji, programi šole v naravi, Ekomuzejem – promovira rokodelstvo nasploh in skrbi, da znanje, ki ga rokodelci še imajo, ne bo izumrlo.

Kakšna je Vaša naloga v Centru DUO?

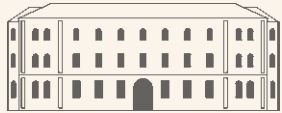
Sam sem zaposlen na projektu Rokodelska akademija (1. JR OP SI-HU), kot programski vodja Rokodelske akademije. V prvi vrsti je moja naloga, da skrbim za izpeljavo aktivnosti Zavoda Marianum Veržej – Centra DUO, ki ima v projektu pomembno nalogo sodelovanja pri razvijanju izobraževalnih programov rokodelstva, še posebej pa implementacije teh programov v okolje. Tako smo uspešno skupaj s projektnimi partnerji pripravili 6 nacionalnih poklicnih kvalifikacij za rokodelstvo in pa programe usposabljanja za le-te. Tri smo uspešno tudi izvedli in na tak način znanjepletarjev, lončarjev in umetnostnih kovačev prenesli na mlajšo populacijo. Poleg tega smo izvedli tudi različna krajša usposabljanja in šole v naravi. Pomembno raziskovalno delo je bilo opravljeno na etnološko-raziskovalnih taborih.

Koliko vas je zaposlenih, kako sodelujete med seboj?

Konkretno v Centru DUO smo sedaj po novem zaposleni trije. Ker v sklopu Centra DUO deluje še TIC Veržej, boste kot dnevni obiskovalci največkrat naleteli na Nado Šadl, ki vas bo najprej popeljala po naših prostorih in rokodelski trgovini, hkrati pa vas napotila še na kakšno zanimivo točko, ki jih v Pomurju in širši okolici ne primanjkuje. Pomembna pridobitev pa je nova zaposlitev v lončarski delavnici. Urška Ambrož je svojo ljubezen do gline negovala tudi preko različnih delavnic, ki smo jih organizirali, velikokrat jih je tudi sama vodila. Z njeno zaposlitvijo so se začele uresničevati sanje o tem, da bodo naše delavnice tudi dejansko zaživele in bodo obiskovalci ob svojem obisku lahko občudovali rokodelce »v akciji«.

Kako se povezujete z ostalimi ustanovami?

Predvsem preko Rokodelske akademije smo nenehno v stiku z ostalimi ustanovami. V prvi vrsti je tu Občina Veržej kot vodilni partner projekta. Zaposleni na projektu imajo tudi sedež pisarne v Centru DUO, tako da smo v nenehnem stiku, kar je pomembno

Teško je vsak dan biti na delovnem mestu, če greš tja z nekim odporom. Vesel sem, da sam nisem eden izmed teh.

za sam pretok informacij. Pomembno je sodelovanje s Centrom za poklicno izobraževanje RS, ki je odgovoren za razvoj novih poklicev, tudi s področja rokodelstva. Veliko se povezujemo s Pokrajinskim muzejem Murska Sobota, ki nekako bdi nad strokovno usmeritvijo našega dela. Izkušnje različnih programov, ki jih izvajamo, pa delimo tudi z ostalimi projektnimi partnerji, tako na slovenski kot madžarski strani. Sicer pa je ustanov in posameznikov, ki so pomembni za naše delovanje, še seveda veliko več.

Center DUO se nenehno razvija. Najprej TIC, potem Rokodelska akademija, zdaj Ekomuzej, načrtov pa še kar ni konec.

Načrtov je res še kar nekaj ... in vsak dan znova se rodi kakšna ideja. Morda nekaj o tistih, ki se bodo v kratkem realizirali. V prvi vrsti je tu projektno delo Rokodelske akademije 2 (2. JR OP SI-HU), ki se že izvaja in bodo prvi rezultati vidni že v decembru – skupaj z otvoritvijo 4. razstave slovenskih jasic, ki bo letos prvič potekala v prostorih Ekomuzeja – bomo odprli vrata tudi nastajajočemu Promocijsko-informacijskemu centru in kampu. Namen nove investicije je približati rokodelstvo tudi načinu življenja, z naravo. Projektne aktivnosti rokodelske akademije 2 so namreč poleg ohranjanja rokodelske dediščine usmerjene tudi v vključevanje le-te v različne turistične pakete.

Seveda pa je cilj opremiti in obnoviti še ostale rokodelske delavnice, ki so v naših načrtih le še na papirju. Tudi izobraževalne programe, ki jih ponujamo, je potrebno še dodelati in jih lansirati na trg. Center DUO je tudi vpisan v register izvajalcev postopkov ugotavljanja in preverjanja NPK, za kar upamo, da bomo kmalu tudi razpisali prva preverjanja.

Jemljete svoje delo samo kot opravljanje službe ali kot poslanstvo?

Tempo življenja časa, v katerem smo se znašli, od nas zahteva vse več prilagajanja. Dejstvo je, da človek tako ali drugače vsaj polovico svojega časa preživi v službi. Teško je vsak dan biti na delovnem mestu, če greš tja z nekim odporom. Vesel sem, da sam nisem eden izmed teh. K temu pripomorejo tako pozitivni odnosi med zaposlenimi, kakor tudi sama usmerjenost Centra DUO. Dober občutek je, če se človek v svojem delu počuti uresničen ... in jaz se.

Dejavni ste tudi v SMC in pri skupini Leščeček? Lahko oboje na kratko predstavite?

Na kratko težko, a se bom potrudil ☺. SMC, kot že omenjeno, svoje aktivnosti posveča predvsem druženju mladih v prostočasnih dejavnostih in animatorstvu. Pripravljamo in izvajamo različne programe, poletni in zimski oratorij, duhovne vaje za ministrante, prvoobhajance, birmance in druge skupine. Vključujemo se v SMG, ki je del salezijanske družine. Pri vsem tem pa tudi najdemo čas zase, za izlete, piknike, druženje.

Leščeček pa se imenuje naša folklorna skupina, ki deluje v okviru KD Slavko Osterc Veržej. Že peto leto se tedensko zbiramo mladi iz Veržeja in okolice, povečini dijaki in študentje (kar nekaj nas je sedaj že zaposlenih ☺), ki želimo preko plesa in pesmi ohranjati kulturno dediščino kraja in Prlekije nasploh. Iz sproščenega petkovega druženja je kmalu zraslo sistematično delo, ki je prineslo tudi prve rezultate in uspehe. Redno se udeležujemo srečanj odraslih folklornih skupin, ki ga organizira JSKD in letos smo se s spletom »Bika na türen« predstavili tudi na državni reviji v Beltincih. Sicer pa nastopamo tako doma kot v tujini, letošnje poletje smo gostovali na Škotskem. Ples je bil vedno del mene, s folkloro pa je postal tudi način življenja.

Od kod črpate energijo za vse, s čimer se ukvarjate?

Pravijo, da za tisto, kar rad počneš, vedno najdeš čas. Včasih se je res potrebno čemu odreči, a tudi to je del osebne rasti in strmenja k lastnim ciljem. Pri vsem pa je pomembno, da najdeš tudi čas zase in tega si znam vzeti, ko čutim, da rabim »odklop«.

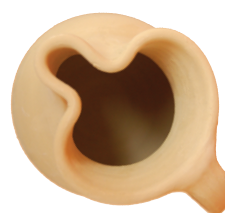
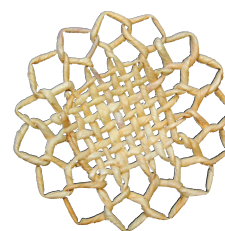
Največ delate med ljudmi, z ljudmi, tudi mladimi. Kakšni so današnji mladi? Kako se odzivajo na ponudbe Centra DUO ali v SMC-ju?

Mladi, kot jih doživljam sam, so na eni strani preobremenjeni, na drugi pa preveč ravnodušni do vsega. Ampak tak je pogled na celoto, ker pa je vsak svoj individuum in je potrebno tako tudi gledati nanj, mislim, da je v vsakem nekaj, kar ga dela posebnega. Če jih znaš pritegniti in motivirati, bodo hitro »zgrabili« za stvar, spet drugič, ko ne dobiš pravega odziva, se sprašuješ, kaj bo iz njih (nas).

Glede na trenutni gospodarski in družbeni položaj, kako vidite nadaljnji razvoj Centra DUO in svoje delo na tem področju?

Sama obnova Centra DUO je vsekakor vezana na evropska sredstva, ki jih preko različnih razpisov »ponuja« Evropa. Na tem področju bomo skušali tudi v prihodnje biti čim uspešnejši, da tako pridobimo osnovne pogoje za izvajanje dejavnosti, ki jih načrtujemo. Seveda pa smo pri vsem tem z mislimi uprti za naprej, saj želimo, da bo Center DUO v prihodnje omogočal in »preživljal« sedanja in nova delovna mesta, hkrati pa nudil podporo in tržno nišo rokodelcem, ki delujejo na področju Pomurja. V Centru DUO smo prepričani, da bi od rokodelstva lahko živelo vsekakor več ljudi, kot jih trenutno.

TRADICIJA
IZVIRNOST
DOMAČNOST
UMETNOST

center duo

Rokodelski center za severovzhodno Slovenijo • Zavod Marianum Veržej

Delovni čas: pon – pet 9.00 – 15.00 • sob 9.00 – 12.00 • tel. št.: 051 654 778

Glede na to, da delujete v ustanovi, ki jo vodijo salezijanci, se Vam zdi, da je tu drugačno ozračje?

Vsekakor so odnosi med sodelavci in tudi do nadrejenih, vsaj nekoliko drugačni kot drugod. Bolj »človeški«, morda je boljši izraz bolj »kristjanski«. Vsak od nas se tudi zaveda, kakšne so njegove pravice in dolžnosti ter jih po svojih močeh skuša izpolnjevati, poznamo skupne cilje, ki jih skupaj želimo doseči.

Sto let Marijanišča v Veržeju je visoka obletnica. Čeprav ste mladi in delujete v »mladi ustanovi, ki bi lahko bila vnukinja Marijanišča, mislite, da je Marijanišče v zgodovini pustilo pečat na kraj in širšo okolico? Se to čuti tudi danes?

Marijanišče je v preteklosti vsekakor pustilo pozitiven pečat, tako kraju kot širši okolici. Že sama gradnja stavbe je ljudi močno povežala ... takrat so še ljudje toliko bolj znali stopiti skupaj, za doseganje širših ciljev. Starejši vedo o delu Marijanišča v preteklosti povedati veliko lepega. Danes, bi rekel, da si Marijanišče spet pridobiva »staro slavo«. V našem penzionu so številne duhovne in druge skupine našle primerne prostore za svoje delo in poslanstvo. Številni posamezni gostje prihajajo iz naše hiše zadovoljni in duhovno obogateni. Izobraževalni vidik, ki je v preteklosti bil paradni konj Marijanišča, pa obujamo prav v Centru DUO. Lahko rečem, da smo na pravi poti ... za novih 100 let delovanja.

Izzarevajoča ustvarjalnost

Ob vstopu v lončarsko delavnico Centra DUO človeka ne prevzame tehnični »vonj« strojev, orodja in materialov, temveč domačnost in človeška toplina. Če prostor nenehno sooblikuje človeška roka, se to takoj vidi, če pa je to ženska roka, pa sploh. Urška Ambrož je nov obraz in odraz lončarskega ateljeja, ki pridno in ustvarjalno kot mravljica oblikuje glino in svojo ustvarjalnost prenaša na skupine otrok in mladih, ki ob postanku v Marijanišču redno zavijejo tudi v njeno delavnico.

Kdo je Urška Ambrož?

Sem žena, mati, oblikovalka, gospodinja, športnica, pevka, planinka, doma iz Vičanec v občini Ormož.

Kje ste se spoznali z glino, kaj vse ste že ustvarjali?

Z glino sem se seznanila že pred leti. Začela sem ustvarjati iz lesa in fimo mase, iz katere sem izdelovala nakit. Vse to pa je preraslo v ustvarjanje iz gline, ko sem se na nekem tečaju v Ljubljani seznanila s tem materialom. Kot samouk sem se posvetila predvsem ustvarjanju iz gline, svoje znanje pa sem dopolnjevala z osebnim študijem in na pilotskem usposabljanju, ki ga je pripravil in izvedel Center DUO ter se tako priučila lončarjenja. Izdelujem male okrasne predmete, predvsem ploskovne ter nakit iz keramike.

Kako ste prišli v Center DUO?

Center DUO poznam že nekaj let, pravzaprav že od njegovega začetka. Semkaj sem prihajala občasno na predstavitve in vodenje lončarskih de-

lavnic. Za to je pravzaprav kriv Ivan Kuhar, ki je za občasne delavnice iskal sodelavce in me našel preko Ljudske univerze in Pokrajinskega muzeja ter mladinskega centra v Ormožu, kjer sem veliko sodelovala. Spodbudila me je tudi gospa Nevenka Korpič iz Pokrajinskega muzeja, saj mi je dala veliko motiva in potrebne samozavesti za tovrstno delo in za vodenje delavnic. Odkrila sem, da lahko obiskovalcem in tečajnikom posredujem veliko zanimanja, volje in delovnih navad za oblikovanje gline, sama pa si s tem pridobivam izkušnje in znanje. Lahko rečem, da je ta dejavnost obojestranska.

Kaj pričakujete od novega okolja, sodelavcev, dela samega?

Tukaj se počutim zelo dobro. Vstopila sem v zanimiv team, na vlak, ki pelje v lepo smer. Seveda gre razvoj Centra DUO naprej, a trenutno sem zelo zadovoljna z razmerami na tej poti. Tu vidim možnost za svoj celostni osebni razvoj, ne le izpopolnitev tehnične plati. Sodelavci so vedno pripravljeni stopiti naproti, kar je dodatna motivacija osebnemu in skupnemu napredovanju.

4. RAZSTAVA JASLIC od 9. decembra 2011 do 9. januarja 2012 v novi dvorani Ekomuzeja v Centru DUO

Ob 100-letnici salezijanskega zavoda v Veržeju bodo poleg jaslic, ki jih izdelujejo otroci iz okoliških vrtcev in osnovnih šol, razstavljeni tudi jaslice neprecenljive vrednosti – stoletne jaslice.

4. RAZSTAVA PIRHOV IN MOŽNARJEV SLOVENSkih POKRAJIN od 30. marca do 7. maja 2012 v novi dvorani Ekomuzeja v Centru DUO

Ob 100-letnici salezijanskega zavoda v Veržeju bodo poleg pirhov razstavljeni tudi možnarji. V sodelovanju s soorganizatorji bo predvidoma izšel tudi zbornik ob razstavi.

Vabljeni na desni breg Mure!

→ → →

1. julij 1945

Župnijo prevzame Jože Kostanjevec.

1946

Povojna oblast nacionalizira Marijanišče.

1948-1988

Nova oblast Marijanišče uporabi za vzgojno-izobraževalni zavod za mlade.

15. januar 1949

Ministrstvo za prosveto LR Slovenije ustanovi mladinski dom, ki ima prostore v Marijanišču.

5. julij 1955

V Veržeju pridejo sestre frančiškanke Brezmadežnega spočetja (slovenjebistriške šolske sestre).

1959

Začetek gradnje stanovanjskega bloka ob Marijanišču za učitelje v mladinskem domu.

27. maj 1973

Zlata maša msgr. Jožefa Kereca, nekdanj misijonarja in apostolskega administratorja na Kitajskem.

27. junij 1974

Umrje msgr. Jožef Kerec.

1992

Marijanišče po končani denacionalizaciji spet postane salezijansko s prošnjo za sprejem vojnih beguncev iz republik nekdanje Jugoslavije.

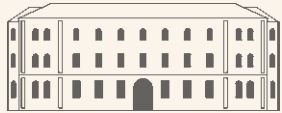
September 1992

Veržeju obišče salezijanski vrhovni predstojnik Egidij Viganò,

posebej se sreča z begunci iz Bosne, ki so nastanjeni v zavodu.

→ → →

Včasih se je potrebno čemu odreči, a tudi to je del osebne rasti in strmenja k lastnim ciljem.

Mož stoletni

Skoraj sto let mineva od tiste temne in viharne noči ob Michiganskem jezeru, v ameriškem mestu Čikago, ko se je 2. novembra 1912 ob 3. uri zjutraj Štefanu in Mariji Maroša, daleč od doma, rodil majhen in slaboten deček. Dala sta mu ime Tinček. Ko sta ga prinesla h krstu slovenskemu duhovniku, je ta ob pogledu na to nebogljenost »štručko« z nič kaj preroškim glasom vzkliknil: »Ta siromaček ne bo dočakal konca tedna!«

In ta siromaček je takoj potem, ko se je mama z njim in eno leto starejšim Ferijem vrnila v družino svojih staršev na Melince, začel kazati neugnani in trden značaj, v njegovo kri pa sta se naselila zdravje in čvrsta vitalnost. Na Melincih je preživel svoje srečno in zanimivo otroštvo. Globoko v srce mu je legla idilična deželica ob reki Muri, zlasti pa skromen in globoko veren način življenja njegovih staršev in okolice.

Tinček je bil že ob rojstvu »določen« za daljno Ameriko. Rojen tako daleč od doma svojih staršev so se mu v hrepenenje srca zapisala obzorja, tista tam daleč preko Atlantika.

V odraščajočem Tinčeku je ob svetniških zgledih njegovih najbližjih vzniknila neugnana želja postati duhovnik. Leta 1926 se je z mnogimi fanti iz svoje okolice podal na študije v Italijo, kjer so ga leta 1929 že oblekli v talar in ga kot mladega misijonarja poslali v Čile. Iz začetne postaje v glavnem mestu Santiago so ga leta 1934 kot bogoslovca poslali na Ognjeno zemljo. Ob pestrem misijonskem delu je končeval svoje študije in 26. novembra 1939 je, daleč na drugem koncu sveta, zapel novo mašo brez svojih dragih domačih. Toda »njegovim« Dalmatinci, priseljenci iz Dalmacije, so vedeli, kaj se spodobi in so svojem prijatelju »don Martinu« priredili veličastno novomašno slavje v veliki cerkvi Marije Pomočnice v Puntarenasu.

Od tedaj je g. Martin delal z »zavihanimi rokami« v Gospodovem vinogradu kot zvest in vesten duhovnik, z izrazitim misijonskim nabojem. Doživljal je veselje delavca, ki mu njegovo delo prinaša sadove, nosil pa je tudi križ Gospodov, pa ne z nejevoljo, ampak zanesenjaško. Svoje domače in domovino je prvič obiskal po 25 letih odsotnosti in 26. januarja 1952 v svojih Melincih prvič slovesno maševal. Med »dopustom« v domovini ni počival, njegov misijonski naboje je sprožil pravo eksplozijo pobožnosti, zanimanja za vero in duhovni poklic. Po pol leta vnetega misijonarjenja v Pomurju se je spet vrnil na Ognjeno zemljo, vse do konca leta 1974, ko se je zaradi očetove bolezni za vedno vrnil v domovino.

Čeprav je deloval po raznih župnijah v Sloveniji, je njegovo srce vedno bilo za Marijanišče v Veržeju. Ko je mlajšemu sobratu prepustil župnijo, se je 14. septembra 1998 dokončno preselil v vrnjeno in obnove potrebno Marijanišče.

Tu sta se zvrstili njegovi častitljivi obletnici. Medtem ko se je med začudeno množico vernikov pred cerkvijo k »diamantni maši« pripeljal z legendarnim »herbijem«, smo ga na »železno« mašo pripeljali na invalidskem vozičku.

Po navadi »narava« pomaga človeku, ko pride ta tako daleč, da to zanj ni več »zavestno« in zato tudi ne boleče. Pri g. Martinu je »narava« zatajila. Pustila mu je briljanten spomin in živo zavest, vzela pa mu je tiste življenjske moči, tako pomembne za njegove vsakdanje delovanje. Nihče ne more slutiti, kakšno Kalvarijo je g. Martin doživljal, ko je čutil, do kam ga bodo pripeljala ta častitljiva leta. Nobene besede tožbe zaradi tega nismo slišali, le čutili smo, koliko notranje trpi. In ko je slednjič

*Sedaj tisto,
kar je vedno
pridigal in ljudem
priporočal, živi.*

© M. Rakovnik

»obležal« v postelji, na »milost in nemilost« negovalk in sobratov, je pravzaprav prinesel križ na vrh Kalvarije. Dolga, dolga duhovniška leta je g. Martin nosil križ za Gospodom, sedaj mu ga ni treba več nositi, sedaj samo še leži na njem in na njem trpi.

Ob njegovi bolniški postelji smo se veliko naučili. Tu pade vsa znanost, ki prisega na dejavnost, storilnost, uspešnost, vitalnost ... Tu, šele tu, postaja podoben Gospodu Jezusu Kristusu, ki odrešuje svet. Koliko lepega in čudežnega je Kristus v življenju storil, toda s tem ni odrešil človeka, odrešil ga je šele takrat, ko se je ulegel na križ, se dal nanj pribiti in na njem tudi umrl za nas.

Tako tudi g. Martin. Po dolgih notranjih bojih v nočeh brez spanja, z rožnim vencem v roki, v zaupni in goreči molitvi se je njegov duh umiril, kakor se je »umirilo« njegovo, od dolgega dela izčrpano telo. Sedaj tisto, kar je vedno pridigal in ljudem priporočal, živi. »Molitev je najvažnejša ... z molitvijo rešimo vse ...«, nam je tolikokrat ponavljal. Sedaj mu tega ni treba več ponavljati, ker to nenehno gledamo. Moli na vse zgodaj, ko čaka na negovalko, potem po njeni skrbni negi ves dopoldan, enako po kosilu do večerne nege in potem naprej v noč ... Nezaslišano ... nepojmljivo ... neverjetno ...

Molitev, molitev, molitev! Pa ne kakšno brezosebno drdranje, ampak z oslabele očmi zart v Križanega ali v podobo Matere Božje, k ustnicam dvignjenim rožnim vencem, z vso zavestjo in z vso zbrano ponavljajoč: »Oče naš ... ki si v nebesih ... zgodi se tvoja volja ... Zdrava Marija ... Sveta Marija ... zdaj in ob naši smrtni uri ...«

© M. Rakovnik

Zadnje čase mu je oslabele glas, utrujeno so omahnile njegove roke. Njegov rožni venec samotno visi na »trapecu« bolniške postelje. Ne potrebuje ga več. Njegovo telo sedaj moli samo od sebe! Njegova palca in kazalca nenehno čvrsto držita nevidni rožni venček in v neskončnost štejeta zdravamarije. To, kar sedaj s prstoma dela g. Martin, je sad njegove globoke molitve, ki je bila tako stalna in tako pogosta, da sedaj že slepi refleksi molijo namesto njega. O, svetnik Božji, o sveti mož presvetega rožnega venca! Nihče ti sedaj ne more več vzeti tega, kar je tvoj največji zaklad. Vzamemo ti lahko molek iz rok, te posadimo na negovalni stol ali te položimo v posteljo ... Tvoja palca in kazalca bosta nenehno »držala« rožni venec in nevidno štela posvečene jagode zdravamarij.

Ko bo njegovo telo povsem »ugasnilo« (seveda bo prej obhajal vsaj svojo 100-letnico!) in bodo njegove roke brez življenja omahnile na posteljo, tedaj bomo lahko s solzami v očeh, pretreseni in presunjeni opazovali njegov palec in kazalec, kako še naprej čvrsto »držita« rožni venec, medtem ko njegova blaga duša že poveličuje vélika Božja dela tam pred nebeškim obličjem Jezusa, Marije in Jožefa, ki se jim tako rad vsak dan priporoča.

Sosedska pomoč ali delo na črno?

Vsake toliko lahko v zgodovinskih arhivih odkrijemo dogodke in zgodbe starih menihov, ki so v svojih samostanskih središčih z roko v roki živeli in delovali z okoliškim prebivalstvom ter jih poleg duhovnih vsebin učili umnega gospodarjenja. Tokrat pa vam je na razpolago prirejena resnična zgodba z obratnim zaporedjem, iz časa, ko se je v deželi slovenski na veliko pregovarjalo o takrat znamenitem uzakonjenju sosedske pomoči ...

Soseda nekje sredi Jeruzalemskih goric sta izkoristila lep februarjski nedeljski popoldne in se kratkočasila ob kozarčku belega, daleč stran od žena in otrok, ki tako ali tako niso delali preglavic, saj je bilo dela po hiši dovolj, komunikacijske povezave pa tudi odlične za zaposlitev slednjih ...

In ko sta tako mlatila prazno slamo, ki je ob kozarčkih postajala vedno bolj sveža in polna, sta v daljavi spodaj v dolini ugledala tri pohodnike. Ni se jima dalo ugibati, kdo neki bi to bili, saj je že njihovo na videz brezpotno tavanje po obronkih vinogradov kazalo, da to pač niso navadni turisti, temveč salezijanci iz bližnjega Veržeja.

Njihova pot je vodila do Svetinja, nato so se skrili za idilične jeruzalemske gričke in se po daljšem času zopet pojavili pri Jeruzalemu. Ker jih od tam kar dolgo ni bilo videti med vinskimi trtami, sta si soseda veselo pomežiknila in tudi sama izpraznila kozarčke. Ja, tudi tile salezijanci so krvavi pod kožo in znajo uživati ob vrhunskih okusih dobre kapljice pri še boljših vinotočih, ki jih že dolgo poznajo. Sicer so si pa to zaslužili, saj so prehodili že lep kos goric.

Ko sta naša dva soseda tako premišljevala, se je na sosednjem hribu, kjer je sicer mrgolelo turistov in klasičnih sprehajalcev, pa tudi avtomobilov je bilo za navadno nedeljo nenavadno veliko, zopet pojavila tista trojica in se s ceste takoj spustila pod rob med trte. In spet so se skrili za hribom. Ko sta soseda že skoraj obupala, sta se dve osebi pojavili na bližnjem hribčku. Ni bilo dvoma: spet salezijanca, a tokrat le dva, ki sta se napotila naravnost pod breg k salezijanarci ...

Ne da bi se preveč vznemirjala za tretjega, ki ga ni bilo od nikoder in ko sta spet posnemala salezijanca tam spodaj pri počitku v zavetju toplega sonca, se je po cesti pripeljal ford. To bo gotovo tretji salezijanec, saj je avto poznan.

A kako se jima je zaletelo v grlu, ko je avto z glavne ceste zavil naravnost v vinograd! Sicer to ni nič posebnega, pot je široka in lepa, če le ne bi bil čas najmanj primeren. Toplo sonce tega dne je varljivo, zemlja pa vsaj nekaj centimetrov odtaljena in zato najboljše drsalnica ... Nista se še utegnili razgledati naokrog, ko sta pod hribom zaslišala podivjano tuljenje avtomobilskega motorja.

In spet sta si privoščila predstavo: avto je obstal v blatni zemlji, ravno v tistem delu, kjer je bil košček zemlje čez pot prekopan. In to je bilo dovolj. Ni dol-

go trajalo, da so se vsi trije salezijanci, dva nasmejana in eden ne preveč, izza salezijanarce zgrnili okrog avtomobila in opremljeni s korci, deskami, lopatami in še čim začeli operacijo *Odpelji forda*.

Težka mora biti njihova tlaka, sta vedno bolj postajala zaskrbljena tudi soseda. Korci so se drobili, deske so pokale, avtomobil pa je bil vedno globlje v blatu, tako kot so bili blatni salezijanci. In ko so na plano privlekli še dvigalko ter jo rinili pod tisti blatni avto, je bilo prvemu sosedu dovolj, saj je vedel, koliko je ura, vzel v roke mobilni telefon in poklical ne preveč nasmejanega salezijanca, katerega telefonsko

številko je imel. In prav diplomatsko ga je pobaral, kako in kaj, če se bo kaj oglasil, ker ga je pač opazil, da je zapeljal naravnost v vinograd ...

Ne preveč nasmejani salezijanec je hitro dojel, kam pes taco moli in ga kar naravnost vprašal, če lahko priskrbi traktorsko vleko. Tako je prvi sosed namignil drugemu, naj gre domov po traktor, sam pa zajahal kolo in se spustil naravnost v vinograd pod hrib. Če je ne preveč nasmejani salezijanec zagodrnjal, da očitno sosed opazuje, kaj se dogaja, je drugi salezijanec nasmejano dopolnil, da so se tudi pri sosednji hiši dvignile vse rolete in odgrnile vse zavese. Za take mirne kraje je to pač dogodek, ki ga vsak rad pogleda ...

In tako se je sosed ves blaten na blatnem kolesu pripeljal do treh salezijancev, kmalu pa je priropotal tudi traktor. Skupaj so naredili načrt reševanja, zaman iskali kljuko na avtomobilu (*je pač ford*) in ko je niso našli niti pri orodju, se je prvi sosed kar peš podal domov in privlekel s seboj vse kljuke svojih avtomobilov. A nobena ni bila prava

In spet sta si privoščila predstavo: avto je obstal v blatni zemlji.

(*spet ta ford*), so verigo zapeli za podvozje in na traktor ter avto ritensko potegnili čez prekopan kos odtajane zemlje in dalje na ovinek vse do vrha na cesto.

In ko se je sonce daleč v daljavi ravno namenilo spustiti za gorice, so srečni, a blatni, prispeli do soseda, ki je vse povabil na kozarček belega. Tokrat se je tudi ne preveč nasmejani salezijanec zasmel ...

14. september 1998

V vrnjeno Marijanišče se ponovno vselita salezijanca Martin Maroša in Franček Maršič.

1. januar 1999

Veržej z vasema Banovci in Bunčani postane občina.

2000

Začetek večletne postopne temeljite obnove vseh delov Marijanišča.

20. maj 2001

Romarski shod s procesijo Marije Pomočnice se prvič po drugi svetovni vojni zaključil z mašo na dvorišču zavoda. Prepevajo združeni otroški zbori Pomurja.

5. april 2002

Vseslovensko srečanje članov Združenja Marije Pomočnice v Veržeju.

25. maj 2002

Črna Mura, festival za osnovnošolce.

29. december 2005

Ustanovitev Zavoda Marianum za vzgojno-izobraževalno, socialno, kulturno in versko dejavnost.

31. maj 2007

Odprtje Centra DUO v nekdanjih prostorih gospodarskega poslopja.

1. marec 2008

V sodelovanju z Občino Veržej Zavod Marianum ustanovi Turistično-informacijski center.

